U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobkyně: **T. M. C. N.**, zast. JUDr. Irenou Slavíkovou, advokátkou, se sídlem Wenzigova 1871/5, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 7. 11. 2012, č. j. 48 Az 34/2012 – 59,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Zástupkyni žalobkyně JUDr. Ireně Slavíkové, advokátce, se sídlem Wenzigova 1871/5, Praha 2, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 2904 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 14. 5. 2012, č. j. OAM-98/LE-BE02-PA03-2012, bylo zastaveno řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobkyni podle § 25 písm. i zákona č. 325/1999, o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí (dále jen „zákon o azylu“), neboť žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná podle § 10a písm. e) téhož zákona; podání žaloby nemá v souladu s § 32 odst. 2 zákona o azylu odkladný účinek.

[2] V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že v případě žalobkyně se jedná o opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany ze dne 9. 5. 2012. Z vlasti odešla, protože byla svědkem sporu dvou rodin o dům, který oznámila na policii a následně ji pronásledovala mafie, která přišla k ní domů a rozbila jí nábytek; přestěhovala se ke kamarádce, ale i zde byla cestou domů napadena a zraněna v obličeji a bylo jí vyhrožováno; poté z Vietnamu odjela. Dne 4. 10. 2004 podala první žádost, která byla rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 10. 2004, č. j. OAM-2945/VL-20-05-2004, zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1

písm. g) zákona o azylu; její žaloba proti tomuto rozhodnutí byla zamítnuta rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 3. 2005, č. j. 63 Az 186/2004 – 19; její kasační stížnost proti tomuto rozsudku byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2006, č. j. 5 Azs 227/2005 – 45. V České republice má druha, kterého zná ještě z Vietnamu, v případě návratu se obává pronásledování ze strany mafie. Žalovaný poukázal na podstatné rozdíly ve výpovědi žalobkyně oproti řízení o její první žádosti o udělení azylu, v níž neuvedla nic konkrétního o pronásledování mafií a lhala o svých rodinných poměrech a způsobu, jak přicestovala do České republiky. Neshledal důvody pro vedení meritorního řízení a opakované posuzování důvodů, které žalobkyně navíc oproti původní žádosti účelově doplnila. Za hlavní motiv označil snahu o legalizaci pobytu v Česku. I pokud by měla v zemi původu potíže se soukromými osobami, může využít ochrany tamních orgánů. Žalovaný uzavřel, že v případě žalobkyně nejsou důvody pro udělení žádné z forem azylu ani doplňkové ochrany. Odkázal ji na instituty zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

[3] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobkyně bránila žalobou ze dne 11. 6. 2012, ve které navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Současně navrhla přiznání odkladného účinku žaloby a požádala o ustanovení advokáta. Krajský soud v Praze usnesením ze dne 28. 6. 2012, č. j. 48 Az 34/2012 – 10, zamítl návrh žalobkyně na přiznání odkladného účinku žaloby. Usnesením ze dne 26. 7. 2012, č. j. 48 Az 34/2012 – 33, pak ustanovil zástupkyní žalobkyně pro řízení JUDr. Irenu Slavíkovou, advokátku.

[4] Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 7. 11. 2012, č. j. 48 Az 34/2012 – 59, žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení; současně přiznal ustanovené zástupkyni žalobkyně odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů. V odůvodnění rozsudku shledal, že skutková zjištění odpovídají spisovému materiálu a byla žalovaným i řádně zhodnocena; napadené rozhodnutí netrpí nedostatky odůvodnění a závěry učiněné žalovaným jsou přiměřené a správné. Poukázal na § 10a písm. e) zákona o azylu a konstatoval, že o pronásledování mafií se žalobkyně zmínila již v řízení o své první žádosti, a tvrzená obava tak nemá povahu nové skutečnosti, která nebyla bez zavinění žalobkyně předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany. K později (při jednání před soudem) uváděným obavám z postihu pro rozšiřování letáků proti státním orgánům Vietnamu, a to s kamarádkou, která pro to byla zadržena, krajský soud nepřihlédl, neboť žalobkyně je měla možnost sdělit již v původním řízení v roce 2004. Krajský soud uzavřel, že žádost žalobkyně je třeba považovat za opakovanou, přičemž žalovaný nepochybil, pokud řízení zastavil bez meritorního přezkoumání.

[5] Proti rozsudku Krajského soudu v Praze se žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) bránila kasační stížností ze dne 22. 11. 2012, ve znění doplnění kasační stížnosti ze dne 17. 12. 2012, ve které navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k novému rozhodnutí. Současně požádala o ustanovení advokáta a navrhla, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek. Ohradila se proti závěru krajského soudu, že podala opakovanou žádost, v níž neuvedla nové skutečnosti. Argumentovala svými tvrzeními při jednání, že se aktivně podílela na protistátní činnosti, neboť s kamarádkou roznášely letáky, které kritizovaly postup policie a též politický

režim. Kamarádka byla zatčena, umístěna do vazby a vyslýchána. Stěžovatelce bylo jinou kamarádkou sděleno, že je na ni vydán zatykač a hrozí jí odnětí svobody. Proto z Vietnamu utekla. Rozdíly ve výpovědi oproti řízení o první žádosti byly patrně způsobeny nedostatky překladu či nepochopení otázek z její strany.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 4. 1. 2013 navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, popř. zamítl jako nedůvodnou. Zdůraznil, že stěžovatelka v průběhu správního řízení o ani jedné ze svých žádostí neuváděla jakoukoli politickou činnost v zemi původu; tyto skutečnosti uvedla poprvé v řízení před krajským soudem, a žalovanému tak nelze klást za vinu, že se jimi nezabýval. V průběhu správního řízení stěžovatelka žádným způsobem neprojevila, že by nepochopila kladené otázky, neprojevily se ani jakékoli nedostatky překladu.

[7] Podáním doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 17. 4. 2013 stěžovatelka požádala o prodloužení lhůty k dodání důkazů do 30. 7. 2013 s tím, že bude mít i důkazy z ciziny. Obdobným podáním doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 29. 7. 2013 stěžovatelka požádala o prodloužení lhůty k dodání důkazů do 30. 10. 2013 s tím, že je nemocná a bude mít i důkazy z ciziny.

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a stěžovatelka je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupena advokátem.

[9] Předně je třeba poukázat na závěry usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2007, č. j. 1 Afs 120/2006-117, publikován pod č. 1460/2008 Sb. NSS (všechna zde uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu dostupná z: <www.nssoud.cz>), podle nichž *„ustanoví-li ve správním soudnictví v řízení o žalobě krajský soud účastníku řízení zástupcem advokáta (§ 35 odst. 8 s. ř. s.), je takto ustanovený advokát oprávněn zastupovat účastníka řízení také v řízení o kasační stížnosti a v zastoupení účastníka řízení také kasační stížnost podat.“* Nejvyšší správní soud proto zvlášť nerozhodoval o návrhu stěžovatelky na ustanovení zástupce, a to zvláště za situace, kdy zástupkyně ustanovená krajským soudem aktivně hájí práva stěžovatelky, zejména v jejím zastoupení podala kasační stížnost ze dne 22. 11. 2012 i doplnění kasační stížnosti ze dne 17. 12. 2012. Mimoto je třeba citovat § 32 odst. 5 zákona o azylu, podle něhož *„podání kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany podle odstavce 1 má odkladný účinek.“* Vzhledem k tomu, že kasační stížnost stěžovatelky má odkladný účinek ze zákona, Nejvyšší správní soud zvlášť nerozhodoval ani o návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud rovněž neshledal, že by za účelem rozhodnutí věci bylo třeba provádět jakékoli dokazování, jak stěžovatelka navrhovala ve svých opakovaných podáních, která byla navíc zcela obecná a neobsahovala jakoukoli konkretizaci, jaké povahy by měly navrhované důkazy být a čeho by se měly týkat.

[10] Poté se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda je kasační stížnost přijatelná ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s., podle něhož *„jestliže kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší*

správní soud pro nepřijatelnost.“ Pokud by kasační stížnost stěžovatelky svým významem podstatně nepřesahovala její vlastní zájmy, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Přijatelnost kasační stížnosti je přitom třeba odlišovat od její přípustnosti, která je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.) či absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.), jakož i od důvodnosti kasační stížnosti jako otázky věcného posouzení tvrzených kasačních důvodů (§ 103 odst. 1 s. ř. s.). Pokud kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatelky jako atribut její přijatelnosti, přičemž teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, posoudí Nejvyšší správní soud její důvodnost. V této souvislosti je třeba poukázat na to, že stěžovatelce byla soudní ochrana poskytnuta již projednáním její věci před krajským soudem a v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany; tento je podmíněn přesahem vlastních zájmů stěžovatelky, jak byl tento pojem definován v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, publikováno pod č. 933/2006 Sb. NSS. Jinými slovy, není-li dán přesah vlastních zájmů stěžovatelky, zákon neumožňuje, aby Nejvyšší správní soud ve věci jednal a rozhodoval.

[11] Po přezkoumání přijatelnosti kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná.

[12] V případě stěžovatelky se jednalo o opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou odůvodnila tak, že z vlasti odešla, protože byla svědkem sporu dvou rodin o dům, který oznámila na policii a následně ji pronásledovala mafie, která přišla k ní domů a rozbila jí nábytek; přestěhovala se ke kamarádce, ale i zde byla cestou domů napadena a zraněna v obličeji a bylo jí vyhrožováno; poté z Vietnamu odjela. V České republice má druha, kterého zná ještě z Vietnamu, v případě návratu se obává pronásledování ze strany mafie. Stěžovatelka přitom již v minulosti požádala o udělení azylu, žádost byla rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 10. 2004, č. j. OAM-2945/VL-20-05-2004, zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu; její žaloba proti tomuto rozhodnutí byla zamítnuta rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 3. 2005, č. j. 63 Az 186/2004 – 19; její kasační stížnost proti tomuto rozsudku byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2006, č. j. 5 Azs 227/2005 – 45.

[13] Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatelka v řízení neuvedla žádné relevantní důvody, pro které by jí měl být udělen azyl či doplňková ochrana, když toliko bez jakýchkoli podrobností uvedla, že byla svědkem sporu o dům, který oznámila na policii a následně ji pronásledovala mafie, která jí vyhrožovala, doma rozbila nábytek a poranila ji v obličeji. Takto vyjádřené důvody nelze než označit za zcela obecné; stěžovatelka zejména nespecifikuje, jak s jejím oznámením policie naložila, jakož ani zda se proti pohrůžkám ze strany mafie bránila. Rovněž neuvedla, od koho konkrétně by po návratu do Vietnamu měla být ohrožena, nijak nespecifikovala osoby či skupinu potenciálních útočníků a zejména ani jejich napojení na orgány státu, a to i s ohledem na významný časový odstup od doby, kdy z vlasti odešla.

[14] V této souvislosti je třeba citovat závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2004, č. j. 3 Azs 23/2004 – 63, podle nichž *„je to právě stěžovatel, kdo v azylovém řízení určuje a svými tvrzeními vymezuje směr dalšího postupu správního orgánu rozhodujícího*

o jeho žádosti o udělení azylu tím, že pravdivě vylíčí všechny důvody, které ho vedly k opuštění země původu, a jen na stěžovateli je, jaké důvody v žádosti a následném pohovoru uvede. Jen důvody stěžovatelem uvedenými je pak správní orgán povinen se zabývat, neboť by bylo zcela proti smyslu a účelu azylového řízení, aby správní orgán, potažmo soud, posuzoval důvody jiné, stěžovatelem nesdělené, zvláště když správní orgán dal stěžovateli dostatečnou možnost uvést všechny důležité skutečnosti na podporu stěžovatelem podané žádosti o udělení azylu." Mimoto lze poukázat např. na závěry rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 – 59, publikován pod č. 181/2004 Sb. NSS, či ze dne 25. 10. 2004, č. j. 5 Azs 162/2004 – 42.

[15] Pokud stěžovatelka teprve při jednání před krajským soudem vyslovila, že se aktivně podílela na protistátní činnosti, a to roznášením letáků s kamarádkou, která byla následně zatčena, umístěna do vazby a vyslýchána, přičemž i na ni měl být podle informací od jiné kamarádky vydán zatykač a měl jí hrozit trest odnětí svobody, pak taková tvrzení Nejvyšší správní soud považuje za skutečnosti, které měla stěžovatelka zmínit nejen v řízení před žalovaným, v němž bylo vydáno rozhodnutí, které je nyní předmětem soudního přezkumu, ale zejména již v řízení o své první žádosti o udělení azylu z října 2004. Pokud stěžovatelka takto zásadní tvrzení uplatnila poprvé po více než 7 letech od své první žádosti a teprve v rámci řízení o soudním přezkumu rozhodnutí žalované o druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany (přičemž i rozhodnutí o její první žádosti bylo podrobeno soudnímu přezkumu krajským a posléze i Nejvyšším správním soudem), pak nelze než označit tato tvrzení za zcela nevěrohodná.

[16] Nejvyšší správní soud nemohl připustit meritorní přezkum věci ani na základě obecného tvrzení stěžovatelky, že rozdíly v její výpovědi před žalovaným oproti řízení o první žádosti byly patrně způsobeny nedostatky překladu či pochopení otázek z její strany, když v původním řízení stěžovatelka i přesto, že k tomu měla prostor, neuvedla nic bližšího o svém pronásledování mafií (natož o roznášení protistátních letáků) a v řízení k vydání nyní přezkoumávaného rozhodnutí žalované přiznala, že v prvním řízení lhala o svých rodinných poměrech a způsobu, jak přicestovala do České republiky, neboť jí to poradila známá s tím, že to pro ni bude příznivější.

[17] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitky stěžovatelky v kasační stížnosti uvedené a Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatoval, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, a podle § 104a s. ř. s. ji odmítl pro nepřijatelnost. Lze dodat, že pokud stěžovatelka má i nadále zájem o pobyt na území České republiky, je třeba, aby se obrátila na příslušné instituty zákona o pobytu cizinců, jejichž využití je v jejím případě namístě, na rozdíl od právní úpravy zákona o azylu.

[18] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

[19] Vzhledem k tomu, že zástupkyně stěžovatelky pro řízení o soudním přezkumu napadeného rozhodnutí žalovaného byla ustanovena usnesením Krajského soudu v Praze

ze dne 26. 7. 2012, č. j. 48 Az 34/2012 – 33, platí její hotové výdaje a odměnu za zastupování v souladu s ustanovením § 35 odst. 8 první věty s. ř. s. za středníkem ve spojení s § 120 s. ř. s. stát. Z tohoto důvodu jí Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby – kasační stížnost ze dne 22. 11. 2012 ve spojení s doplněním kasační stížnosti ze dne 17. 12. 2012 – ve výši 2100 Kč [§ 11 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 7 položkou 5. a § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění účinném do 31. 12. 2012], a dále náhradu hotových výdajů – režijní paušál ve výši 1 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Nejvyšší správní soud tedy zástupkyni stěžovatelky celkem přiznal odměnu za zastupování a hotové výdaje ve výši 2400 Kč. Jelikož zástupkyně doložila, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se její nárok podle § 35 odst. 8 věty druhé s. ř. s. o částku odpovídající této dani, která činí 21 % z částky 2400 Kč, tj. 504 Kč. Zástupkyni stěžovatelky bude tedy vyplacena celková částka ve výši 2904 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. července 2013

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu